

Els manuals d'Introducció a l'Economia de la majoria d'autors contemporanis giren al voltant de set qüestions bàsiques que permeten revisar, en forma de resposta, set teories econòmiques: la teoria dels preus, la teoria de la producció, la teoria de la distribució, la teoria del benestar, la teoria de l'ocupació, la teoria monetària i la teoria del creixement. Amb l'estudi d'aquestes **set teories, vàlides per a qualsevol sistema econòmic**, es pretén que un no iniciat arribi a entendre què és l'Economia, quins temes l'ocupen i quines qüestions li preocupen. De tot això, amb la lupa posada en el nostre municipi i al seu entorn, n'hem parlat amb **Antoni Riera Font (Santa Margalida, 1969), Catedràtic d'Economia Ambiental de la Universitat de les Illes Balears (UIB)** i director de la Fundació Impulsa Balears. D'antuvi li volem agrair la seva atenció i correspondència.

IMPULSA BALEARS és una plataforma de coneixement estratègic i d'interacció regional que treballa per facilitar la presa de decisions dels agents econòmics i socials i la configuració d'una agenda de transformació productiva amb un impacte significatiu sobre la competitivitat global de les Balears.

Antoni Riera (Catedràtic d'Economia Ambiental UIB) **'Els joves d'Artà han d'invertir en formació i mirar més enllà de les nostres fronteres'**

A les portes del 2022, quin consell donaria al teixit productiu artanenc?

La paralització total o parcial de l'activitat que ha tingut lloc al llarg de la pandèmia de la COVID-19 ha impactat durament sobre els comptes de resultats de les empreses. Superats els embats més durs d'aquesta situació excepcional, les empreses assumeixen el gran desafiament de transformar-se per tornar a generar riquesa. Un 'retorn', per dir-ho d'aquesta manera, que requereix seguir parlant de viabilitat empresarial però també, i amb molta força, de reformulació. El context en què operen les empreses artanencs i balears ha canviat molt i és hora de revisar els fonaments competitiu dels models de negoci pre-pandèmia.

I si podem precisar, a un petit empresari, què li podem dir des de l'atalaia universitària o d'Impulsa Balears?

Des de la perspectiva més general, l'arxipèlag compta amb un teixit format per 100.022 unitats. Es tracta d'empreses diverses d'acord amb la seva naturalesa, mida, especialització, antiguitat... però totes tenen en comú que són un contingent de projectes, persones, capacitats i recursos que afronta reptes i oportunitats en aquest temps tan decisiu, molts dels quals passen per activar noves palanques de competitivitat que, avui, són estratègiques, com ara, sobretot, les basades en les tecnologies digitals.

"Artà genera uns 130 milions d'euros, de cap a cap d'any"

I per a un autònom, també hi ha una recepta vàlida?

Els autònoms són un segment molt rellevant del teixit empresarial balear, que representa prop del 50%. En general, són més flexibles que la resta de segments. Les necessitats dels autònoms respecte del conjunt del teixit productiu són distintes, però es veuen obligats també a millorar l'eficiència dels processos i adoptar tecnologies digitals, com assenyalen les referències empresarials més recents.

Creu que els negocis que configuren l'oferta dels nostres pobles són massa semblants? Hi ha diversificació o n'hi hauria d'haver més?

No només ho crec sinó que les dades corroboren que l'estructura econòmica de molts de municipis està molt centrada en la producció de serveis, la majoria dels quals són poc intensius en coneixement i es troben en una fase de maduresa avançada –com els serveis d'allotjament, restauració, comerç i el transport– i serveis no exportables –com els immobiliaris. Artà, que genera prop de 130 milions d'euros de cap a cap d'any, no és una excepció. Com d'altres municipis, hauria d'avançar cap a una 'diversificació especialitzada', per tal d'evitar la uniformitat productiva i afavorir, així, una estructura econòmica més variada, avançada i interrelacionada.

L'economia circular, que heu investigat, té plasmació a Artà?

L'economia circular és altament transversal de manera que és aplicable a qualsevol sector o branca d'activitat. Tanmateix, des d'un punt de vista territorial, l'economia circular demana actuacions a nivell de barri, districte, municipi... més que no pas a nivell insular o regional. Així que sí, l'economia circular té un elevat potencial de plasmació a Artà.

El Parc Natural de Llevant, ofereix al poble tot el seu potencial?

Estic convençut que NO. Crec que hi ha molt de marge per posar en valor els recursos ambientals i culturals que atresora el Parc, en comptes de centrar-se només en qüestions de dotació.

En tant que expert acadèmic, creu que els nostres joves tenen i tendran a Artà i comarca oportunitats de feina de qualitat?

L'estructura econòmica d'Artà deriva en una marcada dualització del mercat de treball (aquells que posseeixen una ocupació fixa i una elevada protecció davant l'acomiadament i aquells altres, majoritàriament joves, que disposen de contractes temporals que presenten una escassa o pràcticament nul·la protecció). Aquest fet dificulta l'atracció i retenció de talent i provoca importants desequilibris d'inaadequació entre oferta i demanda laboral i condiciona l'elecció d'empreses i ciutadans a l'hora d'invertir en formació.

Què convendria fer?

Cal assegurar que els joves puguin contribuir i beneficiar-se del progrés econòmic i social. En primer lloc, perquè s'ho mereixen però, de segon, perquè necessitem la seva força creativa, el seu talent, la seva inquietud... per trobar les millors respostes a un escenari postcovid que se'ns presenta altament disruptiu i crític.

Per acabar també amb un consell, què els hi diria als joves d'Artà?

Que es formin i es formin. Que inverteixin en formació i que mirin enfora de les nostres fronteres. Només així tindran l'oportunitat de contribuir i beneficiar-se del progrés econòmic i social de les Balears.

Gaspar Caballero Femenias